

zlý úmysl, jak jej skutková podstata zločinu veřejného násilí podle §u 81 tr. zák. nezbytně předpokládá, nenaplnuje ovšem zjištěné jednání obžalovaného pro nedostatek podstatné náležitosti, vyžadované zákonem pro tento zločin po subjektivní stránce, za žádných okolností skutkové podstaty tohoto zločinu a není proto potřebí zabývatí se ostatními vývody zmateční stížnosti, napadajícími názor nalézacího soudu, že v jednání obžalovaného nelze spatřovati skutkovou podstatu onoho zločinu ani po stránce objektivní.

Přes to však nebylo lze zmateční stížnost státního zastupitelství zavrhnouti. I když se ponechá stranou otázka, pro zrušovací soud podle toho, co shora řečeno, v souzeném případě nerozhodná, zda totiž ve vytrhnutí rákosky z ruky katechetovy lze spatřovati násilné vztažení ruky po rozumu §u 81 tr. zák., nemůže býti pochybnosti, že jednání obžalovaného čelilo proti tělu napadeného faráře P. J-ho a proti jeho veřejné autoritě, když konal svůj úřad. Jednání to mohlo by tudíž po případě přijíti v úvahu jako přestupek urážky úřední osoby skutkem ve smyslu §u 312 tr. zák., trestný — a to vzhledem k tomu, že služební výkon katechetův, totiž dohled nad dětmi po škole nechanými, který v době spáchání činu nebyl ještě skončen (děti se teprve chystaly třídu opustiti), byl jednáním obžalovaného skutečně překažen, — podle druhého odstavce §u 313 tr. zák. tuhým vězením. Trestnost tohoto přestupku není ovšem podle poslední věty §u 532 tr. zák. promlčena, ježto promlčecí doba činí v tomto případě plný rok. V tomto rozsahu bylo tudíž zmateční stížnosti vyhověti, napadený rozsudek jako zmatečný zrušiti a ježto přichází v úvahu již jen přestupek podle §u 312 tr. zák. a nejsou po této stránce zjištěny, zejména po subjektivní stránce, všechny potřebné okolnosti, které by zrušovacímu soudu umožnily rozhodnouti ve věci samé, věc odkázati podle §u 288 čís. 3 tr. ř. na příslušný nyní okresní soud, by ji ve směru přestupku podle §u 312 tr. zák. znovu projednal a rozhodl.

Čís. 2269.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Pod ustanovení §u 15 čís. 1 zákona spadá nejen vybízení k neplnění veřejnoprávních povinností vůbec, nýbrž i k hromadnému neplnění jich v ojedinelém případě.

»Veřejnoprávní povinností« zákonem (§ 99 b) živn. ř.) uloženou jest i povinnost učňů navštěvovati pokračovací školu a to i v sobotní odpoledne.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1926, Zm I 539/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 19. května 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §u 15 čís. 1 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Nalézací soud vzal po skutkové stránce za prokázáno, že obžalovaný v sobotu dne 4. října 1924 v J. před školní budovou, v níž jest umístěna také živnostenská škola pokračovací, učně, již tam byli v počtu asi 20 shromáždění a chystali se jíti do vyučování, vyzýval, by nešli do školy, ale odebrali se s ním do schůze, bojovatí pro vymožení volného sobotního odpoledne; počínáním obžalovaného byl začátek vyučování zdržen. V tomto jednání shledal nalézací soud skutkovou podstatu přečinu vybízení k hromadnému neplnění veřejnoprávních povinností, uložených zákonem, ve smyslu §u 15 čís. 1 zákona. Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. popírá zmateční stížnost správnost tohoto podřadění. Uznává sice v zásadě, že povinnost učňů, jíti do školy, je povinností veřejnoprávní, míní však, že učňové nejsou povinni přes 48 hodinovou pracovní dobu školu navštěvovati, poněvadž není veřejnoprávní povinností, jíti do školy v sobotu odpoledne. K prokázání svého stanoviska odvolává se stížnost na zákon o osmihodinové pracovní době ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n., který se podle §u 11 vztahuje i na mladistvé zaměstnance. Podle tohoto zákona tvoří prý, jak obžalovaný za to má, návštěva školy podstatnou součástku pracovní doby a spadá do rámce 48hodinové pracovní doby. Správnosti tohoto stanoviska nasvědčuje prý též ustanovení třetího odstavce §u 100 živn. řádu, kde se praví, že zaměstnavatel je povinen, poskytnouti učňům potřebný čas k návštěvě ústavů v §u 99 b) zákona zmíněných.

Stížnosti nelze přisvědčiti, naopak sdíleti dlužno názor nalézacího soudu. Zákon mluví prostě o vybízení k neplnění veřejnoprávních povinností, aniž by svým doslovem, přirozeným smyslem a zamýšleným účelem dával na jevo, že má býti postiženo jen vybízení k neplnění veřejnoprávních povinností vůbec. Nejen v takovémto případě má ustanovení §u 15 čís. 1 zákona místo, ale také při vyzývání k hromadnému neplnění veřejnoprávních povinností v případě ojedinelém. I když zjištění soudu má jen ten smysl, že obžalovaný vyzýval učně, by v ono určité sobotní odpoledne nešli do školy, nýbrž odebrali se s obžalovaným do schůze, vyzýval je již i tím k neplnění veřejnoprávní povinnosti zákonem, to jest §em 99 b) živn. řádu, uložené. Poukaz zmateční stížnosti na zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. o osmihodinové pracovní době a na třetí odstavce §u 100 živn. řádu nemůže na věci ničeho měniti. Mluvíť onen zákon jen o práci v podnicích živnostenskému řádu podrobených nebo po živnostensku provozovaných a upravuje výhradně jen dobu pracovní. Že tělesnou práci ve zmíněných podnicích nelze stotožňovati s vyučováním, činností duševní, v pokračovacích školách, je na bíledni a neskytá zákon čís. 91/1918 nejmenší opory pro předpoklad, že zákonodárce při úpravě osmihodinové doby pracovní měl na zřeteli i vyučování učňů ve školách pokračovacích. Z toho pak, že podle třetího odstavce §u 100 živn. řádu je zaměstnavatel povinen poskytnouti potřebný čas k návštěvě vyučování v pokračovacích školách, nelze rovněž dovozovati, že doba návštěvy školy má spadati do rámce 48hodinové pracovní doby podle zákona čís. 91/1918. Bezpodstatnost stížnosti do-

kazuje i obhajoba obžalovaného, že nevyzýval učně, by nenavštěvovali vyučování, nýbrž poučoval je jen, jaké kroky mají podniknouti k vymožení volného sobotního odpoledne. Vychází z ní, že obžalovaný byl si dobře vědom nepřípustnosti svého jednání, a že mu nebylo neznámé, že k dosažení svého cíle mohl voliti prostředky a cesty jiné, nezávadné. Bezdůvodnou zmateční stížnost náleželo proto zavrhnouti.

Čís. 2270.

Telegrafy (zákon ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924).

Neznalost toho, že úřední povolení jest zapotřebí již před zřízením stanice, jest omylem právním (§ 233 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 27. ledna 1926, Zm I 737/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 19. září 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §u 24 odstavec prvý zákona ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924, mimo jiné z těchto

důvodů:

Po právní stránce jest směřodlatno, že obžalovaný zřídil si již v květnu 1925 radiotelefonní stanici a používal jí, nemá k tomu potřebného úředního povolení, o které podle vlastního tvrzení žádal teprve po zřízení stanice. Toto jednání zakládá v objektivním směru nepochybně skutkovou podstatu přečinu podle §u 24 čís. 1. zák. ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924, jehož se mezi jiným dopouští, kdo bez povolení přechovává radiotelegrafní a radiotelefonní zařízení. Stížnost připouští ostatně sama, že objektivní skutková podstata je dána, popírá to však co do subjektivní podstaty. Odvolává se na to, že prý obžalovanému, když se informoval na hlavní poště stran koncese, bylo řečeno, že to má přihlásiti, až zařízení bude míti hotovo. Byl prý proto dotčeným úředníkem uveden do takového omylu, který vylučuje trestnost. Jest pravda, že rozsudek se touto obhajobou, přednesenou obžalovaným teprve při hlavním přelíčení, nezabývá. Leč, i kdyby pravdou bylo, co obžalovaný udal, nemohlo by ho to ospravedlniti. Šlo by ve skutečnosti o omyl právní, záležející v neznalosti té náležitosti, že podle zákona jest zapotřebí úředního povolení již před zřízením stanice. Takovýto omyl však podle §u 233 tr. zák. neomlouvá. Nehledě k tomu nezažádal obžalovaný podle udánlivě mu dané informace o povolení ihned, když měl věc hotovou, nýbrž až po několika dnech. I když rozdíl časový mezi zřízením stanice a nápotomným udělením koncese byl nepatrný, nemůže to odčiniti trestný skutek již spáchaný a dokonáný. O vědomí obžalovaného, že ku zřízení stanice radiotelefonní je zapotřebí úředního povolení, nelze ostatně pochybovati vzhledem k jeho údaji četnickému stráž-